

DIN SPIRITUL UNEI GENERAȚII: Gavril Pinte sau EXERCIȚII DE INCOMODITATE

Numele și prenumele: GAVRIL PINTE.
Data și locul nașterii: 8 noiembrie 1961, Negreia, Maramureș. Studii: 1976–1980, Liceul de filologie-istorie la Baia Mare. 1981–85, Facultatea de teatru, secția Arta actorului, la Academia de Artă Teatrală din Tîrgu Mureș.

1985–88, actor stagiar la Teatrul de Nord din Satu Mare. 1988–91, asistent universitar la Catedra de Arta actorului de la Academia de Artă teatrală din Tîrgu Mureș.

Din 1991 este student la Academia de Teatru și Film din București, secția Regie de teatru, clasa conf. univ. Tudor Mărăscu și lect. univ. Mihai Manolescu. Din 1992 este asistent universitar la Catedra de Arta actorului, la clasa condusă de prof. univ. Ion Cojar.

– **Biografia ta artistică, după absolvirea studiilor de Arta actorului la Tîrgu Mureș și numirea ca asistent universitar la aceeași catedră, ar fi putut satisface ambițiile oricărui tânăr. Ce te-a determinat să iei totul de la început și să vii la București?**

– Am considerat că am nevoie de școala de regie de la București și de climatul cultural de aici, ceea ce cred și ceea ce așa face și astăzi. Sigur că acum climatul cultural îmi apare maculat de fenomene parazitare, iar școala de regie, mai puțin infailibilă. Lipsesc, în primul rînd, condițiile materiale.

– **Am observat că în montările tale, ca student la regie, ai optat pentru piesele ce vizează registru grav, problematic al existenței: Azilul de noapte, Caligula. Societatea românească actuală are ea însăși asemenea probleme și, nu de puține ori, publicul și-a mărturisit dorința de a vedea piese ușoare, comedii deconectante. Ce părere ai?**

– Nu am nimic împotriva comediei și sper să realizez și spectacole de acest gen. Dar textele la care am apelat vehiculează teme prin care am considerat că am ceva propriu de comunicat. Cred, pe de o parte, că un regizor citește „spomic” un text atunci cînd găsește în el un amănunt – poate fi însă un amănunt capital – care să-l neliniștească. Pe de altă parte, cred că, teatrul românesc fiind bîntuit de multe spectacole care nu trebuie nimănui – spectacole ne-trebnice –, e nevoie să se lupte împotriva lor, nu prin cenzură, ci prin spectacole temeinice. Și mai e un lucru. O dată ce am optat să fac în viață spectacole de teatru, resimt o mare responsabilitate pentru această opțiune. Cred că trebuie să abordez spectacole care să fie importante atît pentru cei care le fac, cît și pentru cei care le văd.

– **În primăvară, la festivalul studenților din A.T.F. – Săptămîna ușilor deschise – ai prezentat actul IV din Azilul de noapte de Maxim Gorki. Care a fost amănuntul semnificativ la care ai reacționat în această piesă?**

– Problema pe care o pune în discuție textul lui Gorki este mizeria. Eu am văzut în România prea multe fenomene sociale dezumanizante, care sînt efectele mizeriei. Această observație, completată de ceea ce oferă foarte generos textul, m-a dus față de mizerie la o atitudine pe care am numit-o „clownizarea decăderii”, ciroul fiind, în ordine spirituală, treapta cea mai de jos; ciroul – așa cum îl trăiesc personajele din Azilul de noapte.

– **La sfîrșitul acestei stagiuni ai semnat regia spectacolului Caligula, prezentat pe scena Teatrului Național. E aici și o consecință a aprecierilor critice favorabile de care s-a bucurat montarea despre care tocmai am amintit?**

– Faptul că am izbutit cîteva reprezentații cu spectacolul Caligula pe scena de la Național este, evident, și un ecou al ecitalului Săptămîna ușilor deschise.

– **Care este lueea de bază a acestei**

montări?

– În Caligula mi-am propus să-mi pun problemele regizorale altfel decît în spectacolul precedent. De fiecare dată cînd plec la drum cu un text, iau în calcul și un număr de incertitudini. Consider că fiecare spectacol, care este o creație, transformă niște incertitudini în certitudini, relevă un adevăr care exista doar latent. În Caligula nu m-a interesat să spun că dictatura e un fenomen negativ. N-ar fi fost decît un truism. Nici destinul lui Caligula nu m-a interesat în mod deosebit. Am vrut să aduc în spectacol un alt personaj principal: nu pe Caligula, ci Scenariul pe care el îl elaborează. Am dorit să vorbesc despre scenariul unei dictaturi care se transformă în dictatura acestui scenariu, un scenariu care pînă la urmă îi învinge pe scenariști, devine mai puternic decît ei.

– **Aș vrea să închei cu o întrebare incomodă. Care sînt colegii de generație pe care îi simți ca potențiali concurenți redutabili?**

– Concurența nu e totdeauna un exercițiu de comoditate. Dar nici unul de inhibiție – dimpotrivă. Spectacolele valoroase au darul să mă stimuleze. Ca să se nască o generație, e nevoie ca între limitele ei biologice să crească un grup compact de viitori regizori care să lucreze în spiritul acestei generații. Alternativa e un epigonism mai mult sau mai puțin declarat. Cred că, la ora actuală, printre studenții la regie există virtuali creatori de marcă. Sînt interesanți Cristian Popescu, Vasile Nedelcu, Ion Mircioagă, Nona Ciobanu sau Beatrice Bleonț. Însă nu e cazul să întocmesc o listă, pentru că noi sîntem la început și e riscant să te pronunți cu certitudine pentru sau împotriva unei deveniri ulterioare care nu ține, în mod neapărat, de talent. Pînă la urmă, teatrul nu-l fac nici cei talentați, nici cel care vor să-l facă, ci aceia care pot să-l facă, adică acele individualități în a căror structură se amalgamează toate aceste componente.

ANCA PLATCU